

Міністерство освіти і науки України
Львівський інститут економіки і туризму
Львівська обласна державна адміністрація
Львівська міська рада
Львівська асоціація розвитку туризму
Вища школа туризму і екології в Сухій Бескидській (Польща)
Гданський університет (Республіка Польща)
Інститут сільського господарства та агрокультурного розвитку Польської Академії Наук
(Польща)
Інститут підприємницької діяльності (м. Мінськ, Білорусія)
Кишинівський університет туризму (Universitatea «PERSPECTIVA-INT») (Республіка Молдова)

Збірник матеріалів

**Міжнародної науково-практичної конференції
«СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ
РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ»**

16 травня 2019 року

ЛЬВІВ 2019

УДК 338.48-1

«Сучасні проблеми розвитку туризму в Україні»: [Текст]: Зб. матер. міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 16 травня 2019 р.) / Міністерство освіти і науки України, Львівський інститут економіки і туризму. — Львів: ЛІЕТ, 2019. — 358 с.

У збірнику представлені статті, що стосуються теоретичних засад і прикладних проблем розвитку туризму та туристичних послуг в Україні. Висвітлено соціально-економічні та політико-правові вектори розвитку туристичних дестинацій регіонів, податково-фінансові та обліково-аналітичні аспекти потенційних можливостей та загроз функціонування ринку туристичних послуг, стратегічні пріоритети та інноваційно-інвестиційні вектори розвитку туристичної галузі України в умовах євроінтеграції.

Для науковців, науково-педагогічних працівників, аспірантів, працівників туристичної галузі, студентів вищих навчальних закладів та широкого кола читачів.

ОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Міністерство освіти і науки України

Львівський інститут економіки і туризму

Львівська обласна державна адміністрація

Львівська міська рада

Львівська асоціація розвитку туризму

Вища школа туризму і екології в Сухій Бескидській (Польща)

Гданський університет (Республіка Польща)

Інститут сільського господарства та агрокультурного розвитку Польської Академії Наук (Польща)

Інститут підприємницької діяльності (м. Мінськ, Білорусія)

Кишинівський університет туризму (Universitatea «PERSPECTIVA-INT») (Республіка Молдова)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Бочан Ігор Омелянович, д.е.н., проф., ректор Львівського інституту економіки і туризму, голова оргкомітету;

Анісімович-Шевчук Ольга Зенонівна, к.політ.н., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, проректор з науково-педагогічної роботи і туризму

Савіцька Наталія Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та інвестиційної діяльності Львівського інституту економіки і туризму

Свелеба Наталія Андріївна, к.е.н., доцент кафедри обліку і фінансів Львівського інституту економіки і туризму

Клювак Оксана Володимирівна, к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та інвестиційної діяльності, начальник відділу науки і міжнародної співпраці Львівського інституту економіки і туризму, голова оргкомітету;

Дорош Юлія Степанівна, викладач кафедри туризму і готельної справи, завідувач лабораторії інноваційних технологій в туризмі Львівського інституту економіки і туризму

Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

© ЛІЕТ, 2019
© Автори статей

ЗМІСТ

<i>Бочан І. О.</i> Вступне слово.....	
СЕКЦІЯ 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ РЕГІОНІВ	
<i>Рутинський М. Й.</i> Україна на ринку міжнародного туризму: глобальні тренди та національні виклики.....	
<i>Голод А. П.</i> Модернізаційна парадигма регіонального розвитку туризму: безпековий аспект	
<i>Сливка Р. Р.</i> Розвиток туризму в регіонах заморожених конфліктів: політико-географічний аспект.....	
<i>Макогін З. Я., Ганський В. О.</i> Соціально-економічні наслідки розвитку туризму в країнах, що розвиваються.....	
<i>Лозинський Р. М.</i> Сучасні тренди в рекламуванні туристичних дестинацій.....	
<i>Ковальчук І. П.</i> Створення кадастру туристських об'єктів як актуальне завдання туризмології і кадастру.....	
<i>Беценко Т. П.</i> Краєзнавство як фундаментальна основа підготовки майбутніх фахівців з галузі «туризм»: теоретичні поняття	
<i>Стецький В. В.</i> Національний історико-археологічний заповідник «Ольвія» в системі проведення туристичних навчальних практик студентів Львівського національного університету імені Івана Франка.....	
<i>Петлін І. В.</i> Теоретико-методичні засади оцінки ефективності функціонування підприємств готельного господарства: таксономічний підхід.....	
<i>Крупін В., Федюшин В. В.</i> Кластеризація як основа розвитку туристичного бізнесу.....	
<i>Зінько Ю. В., Мальська М. П., Дубіс Л., Камінська В., Сольські М.</i> Проблеми формування і функціонування кластерів сільського туризму України і Польщі.....	
<i>Білецький М. І., Котик Л. І.</i> Туризм як інноваційний вектор розвитку господарства Львівської області.....	
<i>Анісімович-Шевчук О. З., Матвієнків С. М.</i> Перспективи розвитку туристичної дестинації городочини львівської області в контексті реформи децентралізації влади в Україні.....	
<i>Скабара Р. М., Курах О.</i> Соціальні аспекти розвитку молодіжного туризму у Львівській області.....	
<i>Атаманюк Я. Д., Горбова М. Я.</i> Перспективні напрями розвитку туризму у Долинському районі Івано-Франківської області.....	
<i>Гілецький Й. Р., Тимофійчук Н. М.</i> Природний туристично-рекреаційний потенціал Верховинського та Путильського адміністративних районів.....	
<i>Сусол Н. Я., Матвій-Лозинська Ю. О., Кондратюк Л. В.</i> Аспекти крос-культурних комунікацій в сфері гостинності.....	
<i>Бучко Р. С., Озимок Г. В.</i> Роль народних промислів у формуванні туристичного продукту Яворівського району.....	
<i>Дорош Ю. С.</i> Кав'ярні Львова як фактор формування туристичного бренду міста.....	

СЕКЦІЯ 2. ПОДАТКОВО-ФІНАНСОВІ ТА ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ПОТЕНЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ЗАГРОЗ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	
<i>Коркуна О. І., Цільник О. Я.</i> Місце рекреаційного, культурно-мистецького, готельного та спортивного виду діяльності у формування бюджету об'єднаних територіальних громад.....	
<i>Свелеба Н. А., Скоропад І. С.</i> Зарубіжний досвід податкового стимулювання туристичного бізнесу.....	
<i>Островська Г. В.</i> Вплив системи оподаткування на розвиток туризму в Україні.....	
<i>Банера Н. П., Пилипенко С. М.</i> Моніторинг рівня податкового навантаження підприємств туристичної сфери України.....	
<i>Майор О. В., Гелей Л. О.</i> Фінансово-кредитний механізм розвитку підприємств сфери туризму: теоретичні і практичні аспекти	
<i>Атаманчук З. А.</i> Перспективи розвитку міжнародного туризму в умовах цифровізації економіки.....	
<i>Савицька О. П., Савицька Н. В., Щур О. М.</i> Дослідження ризиків у туризмі.....	
<i>Тимчишин-Чемерис Ю. В., Гончаренко І. В., Крайждан А. В.</i> Управління економічною безпекою та конкурентоспроможністю підприємств туристичної діяльності у регіонах України.....	
СЕКЦІЯ 3. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
<i>Didovych I., Fursina O., Ziubryk D.</i> Tourism in Ukraine – general overview.....	
<i>Погорілко О.І.</i> Україна для іноземних туристів: привабливість та бренди.....	
<i>Дутка Г. Я.</i> Інноваційні підходи підготовки магістрів туристичного бізнесу.....	
<i>Дребот О. І., Килин О. В.</i> Місце стратегічного партнерства в розвитку туристичної сфери в умовах глобалізації та міжнародної інтеграції.....	
<i>Козловський В. В., Вітер О.М., Стручок Н.М.</i> Механізми забезпечення конкурентоспроможності туристичного бізнесу в умовах євроінтеграції.....	
<i>Гальків Л. І., Дембіцька І., Мазурик Е.</i> Туристичні та міграційні аспекти розвитку освітнього потенціалу у зрізі українсько-польських стосунків	
<i>Смирнов І. Г.</i> Створення та використання спільного транскордонного українсько-польського турпродукту етнічного вірменського туризму на підставі вірменської спадщини у Польщі.....	
<i>Безтелесна Л. І., Пляшко О. С., Малков Д. І.</i> Прогнозування розвитку туристичного і харчового бізнесу України та Польщі.....	
<i>Подвірна Х. Є.</i> Інвестиційна привабливість туристичного кластеру Львівщини.....	
<i>Кузик С. П.; Борсук Ю. В.</i> Транспортне забезпечення Львова та його значення у розвитку міжнародного туризму.....	
<i>Цимбала О. С.</i> Інноваційні музеї в сучасному світі (на прикладі музеїв Азії).....	
<i>Петрушка Т. О., Крет І. З.</i> Оцінювання інноваційних процесів у туристичній галузі України.....	
<i>Замрій О. М.</i> Інноваційні підходи у процесі кадрового забезпечення підприємств туристичної індустрії.....	

Цимбала Ольга Стефанівна, к. і. н.
Львівський інститут економіки і туризму, м. Львів, Україна

ІННОВАЦІЙНІ МУЗЕЇ В СУЧАСНОМУ СВІТІ (НА ПРИКЛАДІ МУЗЕЇВ АЗІЇ)

Olha Tsymbala, Candidate of Historical Sciences (PhD)

Lviv Institute of Economics and Tourism, Lviv, Ukraine

INNOVATIVE MUSEUMS IN THE MODERN WORLD (ON THE EXAMPLE OF THE MUSEUMS OF ASIA)

У статті розглянуто тенденції розвитку музейної індустрії в країнах світу. Проаналізовано рейтинги музеїв з огляду на їхню відвідуваність. Зазначено провідні музеї країн Європейського, Американського та Азійсько-Тихоокеанського регіонів. Виділено динаміку зміни музейних відвідувачів у цих регіонах у період 2012-2018 рр. Окреслено 20 провідних музеїв Азійсько-Тихоокеанського регіону, чверть з яких складають саме музеї науки і техніки. Більш детально охарактеризовано Музей науки і техніки в Шанхаї, Музей науки і мистецтва в Сінгапурі та Національний музей передової науки і технологій Мірайкан в Токіо.

Ключові слова: музей, інновація, музей науки і техніки, музейний продукт, музейна експозиція, музейний предмет.

The article deals with the tendencies of the development of the museum industry in the countries of the world. The ratings of museums in terms of their attendance are analyzed. The leading museums of the countries of the European, American and Asia-Pacific regions are selected. The dynamics of change of museum visitors in these regions in the period of 2012-2018 is shown. It shows 20 leading museums of the Asia-Pacific region, a quarter of which are museums of science and technology. Shanghai Science and Technology Museum, Art Science Museum in Singapore and the The National Museum of Emerging Science and Innovation Miraikan in Tokyo are described in more detail.

Key words: museum, innovation, museum of science and technology, museum product, museum exposition, museum object.

Постановка проблеми. Впровадження інновацій, генерування креативних ідей та змін є пріоритетним явищем сучасного світу. Активізація інноваційної діяльності стає характерною і для музеїв, які прагнуть бути доступними та цікавими для своїх відвідувачів. Світова музейна спільнота демонструє, що музеї відгукуються на модерні виклики часу, активно вливаються у вир суспільного життя і готові презентувати актуальний інноваційний музейний продукт. Це дозволяє їм популяризувати суспільні знання та досягнення людства, ставати активними «гравцями» на туристичному ринку та завойовувати свого потенційного споживача.

У сучасному світі музейні колекції стають доступнішими, насамперед, з огляду на розвиток мережі Інтернет, різноманітних гаджетів та новітніх технологій. Музеї розробляють та вдосконалюють свої сайти, роблять цікаві віртуальні он-лайн тури, активно вливаються у «віртуальне життя» в соціальних мережах, де презентують свої колекції, актуальні події та діяльність в цілому. Таким чином, дистанційно музеї стають більш доступними для потенційного відвідувача. Однак постає запитання, а які ж кардинальні зміни відбуваються в самих музеях і чи змінюються музейні експозиції у наш час.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Тема інновацій у музейній сфері надзвичайно актуально, відтак цій проблематиці присвячено чимало праць, зокрема вчені А. R. Olesen та L. V. Knudsen досліджувати інноваційні принципи побудови музейних експозицій з огляду на запити музейних відвідувачів [4], а М. Е. Ріва окреслила роль і місце музею у цифрову епоху [5].

У роботі використано статистичні дані Тематичної асоціації розваг (Theme Index and Museum Index: The Global Attractions Attendance Report), яка публікує щорічні дослідження щодо зростання та еволюції тематичної індустрії розваг у світі, формує графіки найбільш відвідуваних світових тематичних парків, аквапарків, а з 2012 р. і музеїв. Тематичний індекс ТЕА/АЕСОМ надає чітку картину світової індустрії визначних пам'яток і тенденцій їхнього

розвитку [2; 7; 8]. Ключові особливості діяльності досліджуваних музеїв виділено на основі аналізу інформації, представленої на їхніх офіційних сайтах [1; 3; 6].

Формулювання цілей статей. Багаті колекції мистецьких музеїв, особливо європейських, мають широке представлення в науковій літературі. Проте до сьогодні у вітчизняній науці мало уваги приділено дослідженню музейного продукту азійських держав. Тому стаття має на меті розкрити сучасні тенденції розвитку музейної справи, особливо її інноваційної складової в науково-технічних музеях провідних азійських держав, зокрема Китаю, Японії та Сінгапуру.

Опис основного матеріалу дослідження. У сучасному світі поряд із класичними музеями художнього, історичного, природничого профілів, чільне місце починають посідати і музеї науки та техніки, які покликані продемонструвати музейним відвідувачам не лише надбання минулого і сьогодення, але й показати перспективи майбутніх досягнень людства. Світові музеї, які презентують здобутки сучасної науки і техніки, всіляко прагнуть відійти від традиційного музейного постулату про те, що «музейні експонати не можна рухати», впроваджуючи натомість принцип, який закликає музейних відвідувачів доторкатися до музейних експонатів, думати, відчувати, та досліджувати навколишній світ.

Аналіз щорічних звітів ТЕА/АЕСОМ дозволяє наочно побачити, що поряд з традиційними лідерами музейного світу, такими як Лувр, Британський музей, Метрополітен, Музей Ватикану, Національні галереї Лондона та Вашингтона, природничі музеї Вашингтона, Нью-Йорка, Лондона, чільне місце починають займати у цьому рейтингу музеї науки і техніки. Одночасно, список європейських та північноамериканських музеїв-лідерів за чисельністю відвідування активно доповнюють музеї Азійсько-Тихоокеанського регіону.

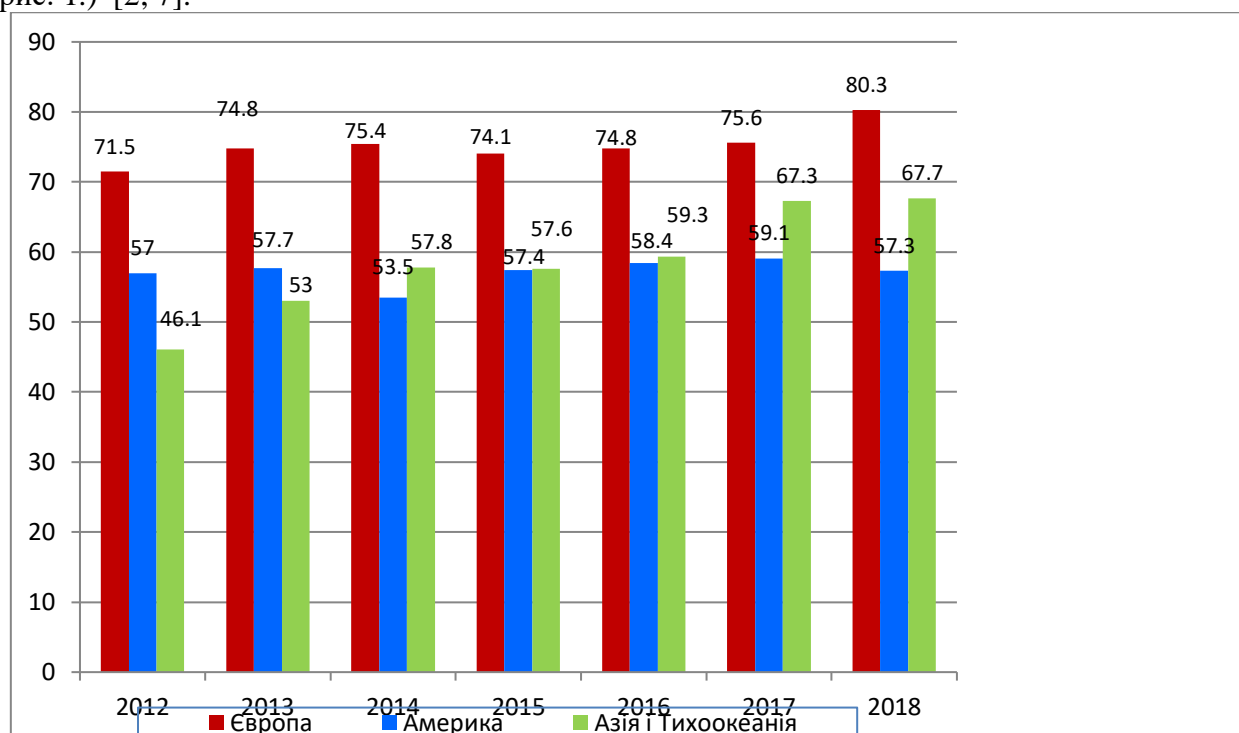
Так, у 2017 р. серед 20 найбільш відвідуваних музеїв світу – 10 знаходились у країнах Європейського туристичного регіону (Франція, Велика Британія, Ватикан, Іспанія, Росія), 6 – в Північній Америці (США), і 4 – в країнах Азійсько-Тихоокеанського регіону (Китай, Тайвань) (табл. 1) [8, с. 18–19]. Цей список справедливо могли б завершити ще два азійські музеї (Музей провінції Чжецян (Гуанчжоу, Китай) та Національний музей Кореї (Сеул, Південна Корея)), оскільки чисельність їх відвідувачів за 2017 р. згідно даних того ж видання складала відповідно 3 670 000 та 3 477 000 осіб (табл. 2) [8, с. 71].

Таблиця 1

Рейтинг 20 найбільш відвідуваних музеїв світу, 2017 [8, с. 18–19]

№ з/п	Назва музею, місто розташування, країна	Кількість відвідувачів
1.	Лувр, Париж, Франція	8 100 000
2.	Національний музей Китаю, Пекін, Китай	8 063 000
3.	Національний музей авіації та космонавтики, Вашингтон, США	7 000 000
4.	Музей мистецтва Метрополітен, Нью-Йорк, США	7 000 000
5.	Ватиканські музеї, Ватикан	6 427 000
6.	Шанхайський музей науки і техніки, Шанхай, Китай	6 421 000
7.	Національний природознавчий музей, Вашингтон, США	6 000 000
8.	Британський музей, Лондон, Велика Британія	5 907 000
9.	Галерея сучасного мистецтва Тейт Модерн, Лондон, Велика Британія	5 656 000
10.	Національна галерея мистецтв, Вашингтон, США	4 261 000
11.	Національна галерея, Лондон, Велика Британія	5 229 000
12.	Американський музей природознавства, Нью-Йорк, США	5 000 000
13.	Національний палац-музей, Тайбей, Тайвань	4 436 000
14.	Музей природознавства, Лондон, Велика Британія	4 435 000
15.	Державний Ермітаж, Санкт-Петербург, Росія	4 220 000
16.	Китайський музей науки і техніки, Пекін, Китай	3 983 000
17.	Національний музей «Центр мистецтва імені королеви Софії», Мадрид, Іспанія	3 897 000
18.	Національний музей американської історії, Вашингтон, США	3 800 000
19.	Музей Вікторії й Альберта, Лондон, Велика Британія	3 790 000

Зростаючу роль музеїв Азійсько-Тихоокеанського регіону можна відслідкувати за даними щорічних звітів TEA/AECOM у період з 2012 до 2018 років. Так, TEA/AECOM, досліджуючи найбільш відвідувані музеї світу, формує рейтинг 20 найбільш відвідуваних музеїв у світі та окремо презентує 20 музеїв-лідерів за чисельністю відвідування у Європейському, Американському та Азійсько-Тихоокеанському регіонах. Відтак, сумарна чисельність музейних відвідувачів у 20-ти провідних музеях Європейського регіону з 2012 до 2018 років зростає на 11% (на 8,8 млн. осіб: з 71,5 до 80,3); у країнах Американського регіону цей показник впродовж досліджуваного періоду коливався, однак суттєво не змінився (з 57 млн. відвідувачів до 57,3). Натомість стрімку динаміку продемонстрували провідні музеї Азійсько-Тихоокеанського регіону, у яких чисельність музейних відвідувачів зростає на 32% (на 21,6 млн. осіб: з 46,1 млн. осіб у 2012 р. до 67,7 млн. осіб у 2018 р.). (рис. 1.) [2; 7].

Рис. 1. Динаміка зміни музейних відвідувачів у провідних музеях Європейського, Американського та Азійсько-Тихоокеанського регіонів (за показниками 20 найбільш відвідуваних музеїв кожного регіону у період 2012–2018 рр.) [2; 7]

Натомість, серед 20-ти найбільш відвідуваних музеїв Азійсько-Тихоокеанського регіону у 2017 р., чверть музеїв вузько зорієнтовані на розкриття теми науки і техніки та їх ролі у сучасному суспільстві (табл. 2).

Таблиця 2

Рейтинг 20 найбільш відвідуваних музеїв Азійсько-Тихоокеанського регіону, 2017 [8, с. 71]

№ з/п	Назва музею, місто розташування, країна	Кількість відвідувачів
1.	Національний музей Китаю, Пекін, Китай	8 063 000
2.	Шанхайський музей науки і техніки, Шанхай, Китай	6 421 000
3.	Національний палац-музей, Тайбей, Тайвань	4 436 000
4.	Китайський музей науки і техніки, Пекін, Китай	3 983 000
5.	Музей провінції Чжецян, Гуанчжоу, Китай	3 670 000
6.	Національний музей Кореї, Сеул, Південна Корея	3 477 000
7.	Музей провінції Ганьсу, Ланьчжоу, Китай	3 355 000

8.	Нанкінський музей, Нанкін, Китай	3 300 000
9.	Національний природничий музей, Тайчжун, Тайвань	3 115 000
10.	Музей Чженчжоу, Чженчжоу, Китай	3 000 000
11.	Національний центр мистецтв, Токіо, Японія	2 987 000
12.	Національний науково-освітній центр Тайваню, Тайбей, Тайвань	2 869 000
13.	Національна галерея Вікторії, Мельбурн, Австралія	2 869 000
14.	Історичний музей Шеньсі, Сіань, Китай	2 700 000
15.	Національний музей природи і науки, Токіо, Японія	2 600 000
16.	Національний музей Токіо, Токіо, Японія	2 180 000
17.	Музей трьох ущелин, Чунцін, Китай	2 112 000
18.	Шанхайський музей, Шанхай, Китай	2 109 000
19.	Природознавчий музей провінції Чжецзян, Ханчжоу, Китай	2 100 000
20.	Національний музей науки і техніки, Гаосюнь, Тайвань	1 981 000

Для аналізу було обрано музеї Китаю, Японії та Сінгапуру, які вражають інтерактивною насиченістю своїх експозицій та привертають увагу не лише місцевого населення, але й сотень тисяч туристів. Так, *Музей науки і техніки в Шанхаї* (Shanghai Science and Technology Museum) було відкрито у 2001 р., його експозиція займає площу 68 000 м². Будівля музею вражає незвичайним дизайном: споруджена у вигляді величезної скляної кулі, що зверху візуально нагадує літаючу тарілку. Музей зорієнтований на розкриття теми «Природа, людина і технології», а його експозиція покликана продемонструвати досягнення науки та високих технологій. З моменту свого відкриття музей став не лише популярним туристичним центром, але й місцем, де проходить інтерактивне навчання для дітей. Відтак, гостям міста радять відвідувати музей у будні дні, після обіду, коли стіни музею залишають сотні шанхайських школярів, у яких тут відбуваються навчальні заняття.

У музеї відкрито 11 постійно діючих виставкових галерей, які розкривають теми біологічного різноманіття, дослідження земної кори, висвітлюють проблематику інформаційної ери, світу роботів, освоєння космосу, привертають увагу відвідувачів до проблем здоров'я людства, залучають дітей до усвідомлення усіх цих питань. Також в музеї діє дві спеціальні виставкові галереї – «Світ павуків» і «Світ тварин» і дві рельєфні галереї «Технології в Стародавньому Китаї» та «Дослідники науки». А ще в музеї працює чотири кінотеатри: IMAX 3D, IMAX Dome, IWERKS 4D and Space Theater [6].

Музей науки і мистецтва в Сінгапурі (Art Science Museum) відкрито 17 лютого 2011 р. і мету своєї діяльності вбачає у вивченні ролі творчого процесу в науці і мистецтві, а також його впливу на свідомість суспільства. Експозиція музею розміщена у модерновій будівлі, що знаходиться на узбережжі затоки Марина-Бей у Сінгапурі. Будівля музею нагадує своєю формою гігантський лотос з десятима пелюстками, що з висоти пташиного лету виглядає як дві відкриті долоні, та підкреслює відкритість музею для всього нового і сучасного. Кожна пелюстка будівлі увінчана панорамними вікнами, які акумулюють природне світло і тепло, а це дозволяє на 25% економити енергію. Біля підніжжя лотоса створено ставок, у якому плавають рибки та росте справжній лотос.

Будинок музею асиметричний, у висоту досягає 60 метрів та спирається на 10 колон, що змикаються корзиноподібним кільцем в її центрі. Ці естетичні інженерні рішення створюють ілюзію, що будівля нависає над землею. Будинок музею має не лише естетичне навантаження, але й практичне застосування. Тарілкоподібний дах музею збирає дощову воду, яка через отвір водоспадом стікає через три рівні музею у внутрішній басейн, звідки потрапляє до водопровідної системи та використовується в подальшому для технічних потреб.

21 виставкова зала музею різної конфігурації займає площу 6 тис. м² та розміщена на трьох рівнях музею. Постійна експозиція розділена на три частини: Цікавість, Натхнення, Експресія. В експозиції представлено різноманітні відомі винаходи науки і техніки, що були

в різні часи створені людиною. Поряд з винаходами Леонардо да Вінчі представлені останні досягнення у сфері нано-технологій і роботобудування. Частина експонатів презентована у традиційному фізичному вигляді, натомість інша частина – у вигляді мультимедійного контенту.

Музей постійно приймає міжнародні виставки, що презентують колекції світового рівня. Серед іншого тут демонструвались зібрання ювелірних шедеврів, інтерактивна експозиція динозаврів, виставка, присвячена загибелі «Титаніка» та ін. Цей надзвичайний музей розташований у відпочинковій зоні Сінгапуру, поряд із всесвітньо відомим готелем і казино Marina Bay Sands [2].

Національний музей передової науки і технологій Мірайкан в Токіо (The National Museum of Emerging Science and Innovation Miraikan) створений Японським агентством з науки і технологій у 2001 р. та розташований у Токіо (відомий просто як Мірайкан; з японської «музей майбутнього»). Музей очолює один з перших японських космонавтів – Мамору Морі. Музейна експозиція дозволяє в ігровій доступній формі заглянути «за лаштунки» складних наук – фізики та біології, інформатики, космонавтики, і навіть робототехніки. Причому не просто подивитися-почитати, а й доторкнутись, покрутити, включити і тактильно відчувати. Шість поверхів музею Мірайкан абсолютно інтерактивні і дозволяють дізнатися про створення роботів, зрозуміти, що відбувається у голові в мавпи, як влаштований інтернет і отримати відповіді на сотні важливих запитань.

Мірайкан – це одне з небагатьох місць, де можна «вживу» побачити демонстрацію робота-гуманоїда ASIMO та спостерігати за «прямою трансляцією» сейсмометрів (спеціальні прилади, які розташовані в різних частинах Японії, що наочно демонструють постійні коливання земної кори в цій країні). Відтак, музей справедливо називають головною вітриною футуристичних досягнень талановитого японського народу [3].

Висновки і перспективи подальших досліджень. Узагальнюючи, варто зазначити, що музеї були і залишаються важливими туристичними центрами, про що красномовно свідчать статистичні дані. Проте для підтримки такого рівня відвідуваності, музейні установи змушені оновлювати стратегії своєї діяльності, розробляти інноваційні експозиції, робити їх інтерактивними та цікавими для вибагливого відвідувача.

Поряд із європейськими та північноамериканськими музеями помітну нішу починають займати музеї Азійсько-Тихоокеанського регіону. Саме у цьому регіоні, який розвивається надзвичайно активно, музейна сфера відзначається появою музеїв науки і техніки, що мають на меті розкрити актуальні питання сучасного і майбутнього. Роль науково-технічних музеїв важко переоцінити, оскільки вони є важливими як для прогресивного розвитку суспільства, так і для розширення пропозиції на туристичному ринку. Науково-технічні музеї – це першокласні інноваційні навчальні та наукові осередки, національні туристичні центри та визначні пам'ятки модерної архітектури нашого часу.

Список використаних джерел

1. About ArtScience museum // <https://www.marinabaysands.com/museum.html>
2. AECOM and TEA Theme Index and Museum Index Report // <https://www.aecom.com/theme-index/>
3. National Museum of Emerging Science and Innovation Miraikan // <https://www.miraikan.jst.go.jp/en/aboutus/>
4. Olesen, A. R., & Knudsen, L. V. Design Methods for Museum Media Innovation // Media innovations and design in cultural institutions. – Nordicom, 2018. – P. 33-53.
5. Piva M. E. Museums in the digital era: technology and innovation, 2016. — 53 p. – [Електронний ресурс]. – https://tesi.luiss.it/21405/1/190401_PIVA_MARIA%20ELEONORA.pdf.
6. Shanghai Science and Technology Museum // <http://en.sstm.org.cn/museums>.
7. Top 20 museums worldwide 2012 // Theme Index and Museum Index: The Global Attractions Attendance Report. – 2013. – 68 p.
8. Top 20 museums worldwide 2017 // Theme Index and Museum Index: The Global Attractions Attendance Report. – 2018. – 78 p.